

-
Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. www.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

Afdeling Beleid en Regie

team
Staf

ons kenmerk	uw kenmerk	bijlage	behandeld door	BSN
13.556125	-	1	L. van der Velde / W.J. Smid	-
datum	telefoon	fax	e-mail	
12 december 2013	14 0591	(0591)685599	gemeente@emmen.nl	

onderwerp
Eindrapportages Vaarverbinding Erica-Ter Apel.

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken rond de Vaarverbinding Erica-Ter Apel. Wij doen dit door in deze brief terug te blikken op het jaar van de opening en aan te geven waar wij kansen zien voor de toekomst; dit laatste in relatie tot de herziening van het TROP 2010-2014 waaraan wij op dit moment werken. Wij sluiten af met een toelichting op de financiële afwikkeling van de gemeentelijke bijdrage aan de Veenvaart.

De Vaarverbinding Erica-Ter Apel betreft de ontbrekende schakel in het toervaartwegennet van Groningen, Drenthe en Overijssel met Duitsland. De aanleg van de Vaarverbinding Erica-Ter Apel (VET) is een project dat op initiatief van de Agenda voor de Veenkoloniën is gestart. De uitvoering lag bij de Provincie Drenthe, partners waren de provincie Groningen, de gemeentes Emmen en Vlagwedde en de Waterschappen Velt&Vecht en Hunze en Aa's. In 2010 is fase 1 van de Vaarverbinding geopend. Deze loopt via het Oosterdiep van Ter Apel naar Emmercompasuum en Bargercompasuum en vervolgens naar het Veenpark. Hier is in 2007/2008 al het Veenparkkanaal aangelegd.

Eerste vaarseizoen Veenvaart.

Op 8 juni 2013 is het Koning Willem Alexander Kanaal, het ontbrekende stukje in de Vaarverbinding Erica-Ter Apel, officieel geopend. Vanaf 22 mei was het kanaal bevaarbaar en in het eerste vaarseizoen zijn ca. 3.500 boten gepasseerd. Dat zijn ruim 1.000 schepen meer dan was verwacht. De nieuwe vaarverbinding voorziet duidelijk in een behoefte. Niet alleen van Nederlandse toervaarders, maar ook van buitenlandse toervaarders, gezien het aantal Duitse, Engelse, Deense en zelfs Zweedse boten dat de Spaarsluis en de Koppelsluis is gepasseerd.

De Vaarverbinding heeft ook veel bezoekers op de wal getrokken. Het nieuw aangelegde en op 28 augustus 2013 officieel geopende IJstijdenpad wordt inmiddels door veel wandelaars en fietsers gebruikt. Dit fietspad loopt vanaf de Oosterwijk (bij de Spaarsluis) tot aan het Veenpark en is onderdeel van de IJstijdenexpeditie van Geopark de Hondsrug. De Spaarsluis en de Koppelsluis waren gewilde hotspots in de vaarbeleving van het publiek.

Het succes van de Veenvaart is op 6 september 2013 bekroond met de Motorbootvarenprijs. Deze prijs is toegekend aan de provincie Drenthe door de stichting voor promotie van de motorbootrecreatie. De partners hierachter zijn Hiswa, ANWB en het Watersportverbond.

Ondernemersinitiatieven

De deelstructuurvisie Gebiedsontwikkelingsplan "Vaarverbinding Erica-Ter Apel" is in januari 2013 vastgesteld door de raad. Dit is het kader voor beoordeling van initiatieven met betrekking tot de vaarverbinding. In 2013 zijn een aantal initiatieven gerealiseerd, zoals Theetuin de Groene Brug, electroboten van het Veenpark en de aanlegplek van de Snikke Johannes Veldkamp bij Oranjedorp. Er zijn nieuwe initiatieven in ontwikkeling die door de gemeente worden begeleid.

Bewoners en bewonersorganisaties

Bewoners zijn bij het openingsjaar van de Veenvaart betrokken, onder andere via de EOP's. Onder de noemer 'Het Jaar van het Water' zijn een groot aantal activiteiten in de dorpen langs de Veenvaart gebundeld. Het Veenvaart Erfgoedfestival met als thema 'Over Water en Veen' was een groot evenement in de dorpen langs de vaarverbinding. Ook bij de officiële opening van het Koning Willem Alexanderkanaal was sprake van grote betrokkenheid van bewoners. Er waren veel optredens van lokale verenigingen, die vrijwillig aan de opening meewerkten.

Media en marketing

De Vaarverbinding Erica-Ter Apel is als Veenvaart in de markt gezet. De Veenvaart is een vaarroute door verschillende kanalen, die allen hun eigen naam hebben. De Veenvaart heeft veel pers aandacht gekregen. Landelijke aandacht onder andere in de Waterkampioen, Motorboot, Telegraaf, Volkskrant en Trouw. Regionaal heeft de Veenvaart aandacht gekregen in het Drenthe Magazine, Knooppunt Emmen, Bourtangerveen magazine en een speciale bijlage bij het Dagblad van het Noorden. Ook een aantal Duitse bladen hebben aandacht geschonken aan de Veenvaart. Om de Veenvaart in de markt te zetten is een website ontwikkeld, zijn meertalige brochures en folders gemaakt en zijn twee grote watersportbeurzen bezocht (Boot Holland en Hiswa).

Internationale samenwerking

In 2013 is de gemeente lid geworden van het initiatief "Network Inland Waterways and Lakes Europe" (NIWE). Dit initiatief wordt getrokken door de Stichting Recreatietoervaart Nederland (SRN) en komt voort uit het INTERREG project Waterways for Growth waaraan wij hebben deelgenomen. Met onze deelname aan NIWE willen wij leren van de ervaringen elders in Europa met betrekking tot de binnenlandse recreatievaart en uiteraard delen wij onze ervaringen. NIWE zet zich ook in voor de verwerving van Europese subsidies voor verdere gebiedsontwikkeling langs kleinere (recreatieve) vaarverbindingen.

Meer informatie

Uitgebreidere informatie over de aanleg van de vaarverbinding en de resultaten is te vinden in de bijlage bij deze brief: het 'Eindrapport Veenvaart: het nieuwe beleefkanaal tussen Erica en Ter Apel' (provincie Drenthe, november 2013). Dit rapport is opgesteld ten behoeve van de inhoudelijke verantwoording voor de EFRO bijdragen.

Kansen Veenvaart

Wij zien de vaarverbinding als ruggengraat voor nieuwe ontwikkelingen in het gebied, gericht op het versterken van: recreatieve verbindingen, identiteit & imago, werkgelegenheid & voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit & beleving. Samen met bewoners(organisaties), ondernemers en cultuurhistorische stichtingen en verenigingen gaan wij vanaf 2014 hierover in gesprek. Dit gesprek moet leiden tot nieuwe initiatieven. Het gebiedsontwikkelingsplan is de lat waar deze nieuwe initiatieven langs worden gelegd. Wij hebben onlangs de 'Kadernota Vitaal Platteland, Platteland in Balans' vrijgegeven voor inspraak. Deze kadernota biedt ruimte voor initiatieven van bewoners en ondernemers, die inhaken op de nieuwe bezoekersstromen gegenereerd door de Veenvaart. De nota is voor ons het kader voor ondersteuning op maat voor die initiatieven.

Wij werken, binnen de bestaande budgettaire en overkoepelende beleidsmatige kaders (Kadernota Economie) aan een herziening van het TROP 2010-2014. Wij doen dit samen met de toeristische sector. De sector ziet, net als wij, de Veenvaart als een van de pijlers voor het nieuwe beleidskader. Wij verwachten dat wij in het eerste kwartaal van 2014 het nieuwe beleidskader ter besluitvorming aan u voor kunnen leggen.

Afwikkeling gemeentelijke financiële bijdragen aan de Veenvaart

Van de Provincie Drenthe is in maart 2013 een factuur ontvangen, ad € 3.043.750, - met als omschrijving "Bijdrage 2013 Vaarweg Erica -Ter Apel". Deze factuur heeft betrekking op:

- a. het resterende deel van de gemeentelijke investeringsbijdrage aan de Vaarverbinding, t.w. € 1.100.000
- b. het gemeentelijk aandeel in de garantstelling Vaarverbinding t.w. € 1.943.750

Het resterende deel van de gemeentelijke investeringsbijdrage ad. € 1.100.000

Het resterende deel van de investeringsbijdrage komt ten laste van de Reserve Vaarverbinding Erica - Ter Apel. Deze Reserve is gevormd om jaarlijks onze reguliere investeringsbijdrage aan de Provincie Drenthe te betalen. De reserve wordt, conform raadsbesluit RA06.0197 "Deelname gemeente Emmen aan het Agenda voor de Veenkoloniënproject Vaarverbinding Erica – Ter Apel", gevoed uit de VAR en jaarlijks in de begroting opgenomen.

Het gemeentelijk aandeel in de garantstelling ad. € 1.943.750

In de begroting en jaarrekening (Paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij u de afgelopen jaren geïnformeerd over de ontwikkeling van de garantstelling Vaarweg Erica - Ter Apel. Op 25 januari 2007 heeft uw Raad besloten dat de investeringsbijdrage van de gemeente Emmen vastgelegd werd op € 4,8 miljoen en het gemeentelijk aandeel in de beheer- en onderhoudskosten van de vaarverbinding op maximaal € 140.000.

Op dat moment was de financiële dekking voor de aanleg van de Veenvaart niet rond. Er was nog een tekort van ca. € 10 mln. Hierin is op de volgende wijze voorzien:

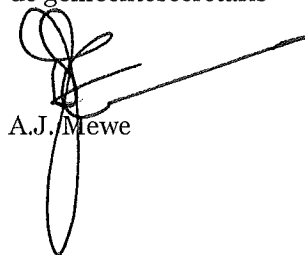
- a. De provincie heeft, onder voorwaarde dat de financiering van het gehele vaarverbindingstraject gereed was, een EFRO subsidie van € 2.440.000 toegekend. Hiermee werd het niet gedekte deel teruggebracht tot € 7.560.000.
- b. De provincie heeft vervolgens de gemeente gevraagd samen met hen garant te staan voor het resterende, niet gedekte deel van € 7.560.000. Met ons besluit d.d. 15 januari 2008 is deze garantstelling van € 3,78 miljoen definitief vastgesteld. Deze vaststelling is gebaseerd op de door uw raad ten aanzien van het voorgenomen besluit kenbaar gemaakte wensen en bedenkingen.

In de jaren na 2008 is gewerkt aan het verkrijgen van aanvullende externe subsidies waarmee onze gemeentelijk (en de provinciale) garantstelling kon worden verlaagd. In onze brief d.d. 22 april 2010 (kenmerk 10.023241) hebben wij u gemeld dat door de opwaardering tot "Beleefkanaal" extra subsidie beschikbaar kwam. Deze opwaardering vroeg om een extra investering van € 2,8 miljoen, maar zorgde tevens voor meer subsidiemogelijkheden: € 6,6 miljoen EFRO-subsidie. Deze subsidie maakte het mogelijk de gemeentelijke (en provinciale) garantstelling van € 3,78 miljoen verder te verlagen naar afgerond € 1,9 miljoen

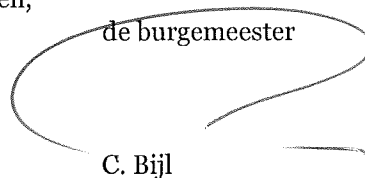
De garantstelling hebben wij gefinancierd uit de aanleg van nieuwe en de verbetering van enkele bestaande bruggen in de Vaarverbinding. De methodiek is als volgt: de garantstelling is een investering in deze bruggen. Door de boekwaarde van deze nieuw aangelegde en verbeterde bruggen in de begroting op te nemen en daarop af te schrijven, waren wij in staat de garantstelling betaalbaar te stellen. Dit leidt in de begroting 2013 tot een kapitaallast van € 82.917, die in de Berap 2013-2 is verwerkt. De kapitaallast voor 2014 en daarop volgende jaren, een bedrag van € 139.528, wordt meegenomen in de Kadernota 2014.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris

A.J. Mewe

de burgemeester
C. Bijl